

Cisterciënzer Glossarium

Abdijmuseum

Ten
Duinen

versie 1.0
2006

Cisterciënzer Glossarium

Abdijmuseum Ten Duinen 1138

Editie 2006 – versie 1.0

D/2006/10428/05

Editor

Harry van Royen

Redactie

*Didier Bourry
Tonia Haan
Caroline Limbor*

Eindredactie

Diane Marvellie

Met medewerking van

Vertalingen

*Latijn : Robert Mennes S.J.
Engels: Ann Van Loo
Duits : Helmut Schmitz*

Gebruikersgroep

*Hedwige Catrysse
Francine Lefèvre
Daniël Degryse
Fernand Vanscheeuwijck*

I(C)T

Lambert J. Derenette

Verantwoordelijke uitgever

*College van burgemeester en schepenen – Gemeente Koksijde
Abdijmuseum Ten Duinen 1138 &
Familiares de Dunis vzw, 2006*

N	E	F	D	L
aalmoes, v.	alms	aumône, f.	Almosen, w.	eleemosyna
aanbeeld, o. (aambeeld, o.)	anvil	enclume, f.	Amboss, m.	
aanbidding, v.	worship / veneration	adoration, f., vénération, f.	Anbetung, w.	adoratio
aanbouwsel, o.	extension	rajout, m., annexe, m., appentis, m.	Anbau, m.	appendix
Aardse Jeruzalem, o.	Earthly/Terrestrial Jerusalem	Jérusalem terrestre, f.	Irdisches Jerusalem, n.	Jerusalemù terrestris
aartsbisdom, o.	archdiocese	archevêché, m.	Erzbistum, n.	archidiocesis
aartsbisschop, m.	archbishop	archevêque, m.	Erzbischof, m.	archiepiscopus
abbatiaat, o.	abbacy	abbatiate, m.	Amt des Abtes, n.	abbatiale
abdij, v.	abbey	abbaye, f.	Abtei, w.	abbatia
abdijkerk, v.	abbey church	abbatiale, f., église abbatiale, f.	Abteikirche, w.	ecclesia abbatialis
abdis, v.	abbess	abbesse, f.	Äbtissin, w.	abatissa
abt, m.	abbot	abbé, m.	Abt, m.	abbas
accoladeboog, m.	keel arch	arc en accolade, m.	Eselsrücken, m.	
achtkant, m.	octagon	octogone, m.	Achteck, n.	
acoliet, m.	acolyte	acolyte, m., servant, m.	Akolyt, m.	acolyta
adjunct, m.	deputy	adjoint, m.	Beigeordneter, m.	adjunctus
advent, m.	advent	Avent, m.	Advent, m.	adventus
afbraak, v.	demolition	démolition, f.	Abriss, m.	demolitio
afdak, o.	pent roof	appentis, m., auvent, m.	Vordach, n.	subgrunda
afgerond	rounded	arrondi	abgerundet	rotundus, teres
afgesloten ruimte, v.	garth	espace clos, m.	abgeschlossener Raum, m.	interclusus
afkondiging, v.	proclamation	proclamation, f.	Verkündigung, w.	proclamatio
aflaat, m.	indulgence	indulgence, f.	Ablass, m.	indulgentia
afmeting, v.	dimension	dimension, v.	Abmessung, w.	mensura, dimensio
afsluiting, v.	fence	clôture, f.	Zaun, m., Absperrung, w.	clauwtrum
afwerking, v.	finishing	achèvement, m.	Abschluss, m.	peractio
afzondering (leven in – v.d. wereld), v.	seclusion	vivre retiré du monde, fuir la société	Zurückgezogenheit, w.	
albe, v.	alb	aube, f.	Albe, w.	alba
Allerheiligen	All Saint's (Day)	Toussaint, f.	Allerheiligen	Festum omnium sanctorum

N	E	F	D	L
Allerzielen	All Soul's Day	Jour des Morts, m.	Allerseelen	Commemoratio omnium fidelium defunctorum
altaar, o.	altar	autel, m.	Altar, m.	altare
altaarkaars, v.	altar candle	cierge du maître-d'autel, m.	Altarkerze, w.	candela
altaarschel, v.	altar bells	sonnette, f.	Altarschelle, w.	tintinnabulum
amict, o.	amice	amict, m.	Schultertuch, n.	amictum
ampul voor wijn, v.	ampulla	burette à vin, f.	Weinkännchen, n.	ampulla vini
antifonarium, o., antifonenboek, o.	antiphony	antiphonaire, m.	Antiphonbuch, n.	antiphonarium
antifoon, o.	antiphon	antienne, f., répons, m.	Antiphon, w.	antiphona
apostel, m.	apostle	apôtre, m.	Apostel, m.	apostolus
apsis, v.	apse	abside, f.	Apsis, w.	Absis
archivaris, m.	archivist	archiviste, m.	Archivar, m.	archivaris
arduin, o.	Belgian bluestone	Pierre belge, f.	belgischer Stein, m.	
armarium, o.	armarium, book cupboard	armarium, m.	(Bücher) Schrank, m.	armarium
armarius (bibliothecaris), m.	librarian	armarius (bibliothécaire), m.	Armarius (Bibliothekar), m.	armarius
armoede, v.	poverty	pauvreté, f.	Armut, w.	paupertas
asceet, m.	ascetic	ascète, m.	Asket, m.	asceta
ascese, v.	ascetism	ascèse, f.	Askese, w.	ascesis
bakkeet, v.	bakehouse	fournil, m.	Backhaus, s.	
bakkerij, m.	bakery	boulangerie, f.	Bäckerei, w.	
baksteen, m.	brick	brique, f.	Ziegel, m., Ziegelstein, m.	testa
baksteenoven, m.	kiln	four à briques, m.	Ziegelofen, m.	
baldakijn, o.	canopy	dais, m.	Baldachin, m.	capsa
balk, m.	beam	poutre, f., solive, f.	Balken, m.	trabs, tignum
balklaag, v.	joisting	solivage, f.	Balkenlage, w.	
balkslag, v.	beam	semelle de poutre, f.	Balkenschuh, m.	
balustrade (geajoueerde -), v.	banister	balustrade (en claire-voie), f.	Balustrade, w.	
bedelmonnik, m.	mendicant	frère mendiant, m.	Bettelmönch, m.	frater mendicus
bedelorde, v.	mendicant order	ordre mendiant, m.	Bettelorden, m.	ordo mendicia
bedevaarder, m.	pilgrim	pèlerin, m.	Pilger, m.	peregrinus
bedevaart, v.	pilgrimage	pèlerinage, m.	Pilgerfahrt, w.	peregrinatio
bedevaartsoord, o.	place of pilgrimage	lieu de pèlerinage, m.	Pilgerort, m.	locus peregrinationis

N	E	F	D	L
beeld, o.	statue	statue, f.	Statue, w., Standbild, n.	omago, signum, simulacrum, statua
begijn, v.	beguine	béguine, f.	Begine, w.	beguina
begijnhof, o.	beguinage	béguinage, m.	Beginenhof, m.	beguinagium
begraafplaats, m.	cemetery / graveyard	cimetière, m.	Friedhof, m.	coemeterium
begrafenis, v.	funeral	enterrement, m., inhumation, f.	Beerdigung, w.	sepultura
begrafenisdienst, m.	funeral	funérailles, pl., obsèques, pl.	Exequien, w.pl.	exsequiae
beheerder, m.	administrator	administrateur, m.	Verwalter, m.	administrator
bekering, v.	conversion	conversion, f.	Bekehrung, w.	conversio
bekisting, v.	framing	coffrage, m.	Verschabung, w.	
bekleding, v.	covering	revêtement, m.	Bekleidung, w.	
bemiddelaar, m.	mediator	intercesseur, m.	Mittler, m., Fürsprecher, m.	mediator
bemiddelaars, v., tussenpersoon, v.	mediator	médiatrice, v.	Mittlerin, w., Fürsprecherin, w.	mediatrix
benedictijn, m.	benedictine /black monk	bénédictin, m.	Benediktiner, m.	frater ordinis Benedicti
beploistering, v.	plastering	enduit, m., crépi, m.	Putz, m.	
beproeving, v.	testing	épreuve, f.	Prüfung, w.	tentatio, experimentum
bergplaats, v.	storeroom	remise, f. appentis, m.	Schuppen, m.	
bernardijns plan, o.	bernardinian plan	plan bernardin, m.	Zisterzienser Plan, m.	
berouw, o.	remorse / regret	repentir, m.	Reue, w.	paenitentia
beschuitfabriek, v.	biscuit factory	biscuiterie, f.	Biskuitbäckerei, w.	
betegeling, v.	tiling	carrelage, m.	Kachelung, w.	pavimentum
betimmering, v.	panelling	boiserie, f.	Getäfel, n.	materiatura fabrilis
beuk, v., schip, o.	nave	nef, f.	Kirchenschiff, n.	navis
bibliothecaris, m.	librarian	bibliothécaire, m.	Bibliothekar, m.	amarius
bibliotheek, v.	library	bibliothèque, f.	Bibliothek, w.	bibliotheca, armarium
biecht, v.	confession	confession, f.	Beichte, w.	confessio
bijenkorf, m.	beehive	ruche, f.	Bienenkorb, w.	
binnenhof, m.	inner court	cour intérieure, f.	Innenhof, m.	
binnenmuur, m.	inner wall	mur intérieur, m.	Innenmauer, w.	
bint, o.	beam	poutre, f.	Balken, m.	trabs
bisschop, m.	bishop	évêque, m.	Bischof, m.	episcopus
bisschopsstaf, m.	bishop's crosier	crosse, f.	Bischofsstab, m.	baculus

N	E	F	D	L
blaasbalg, m.	pair of bellows	soufflet, m.	Blasebalg, m.	
blauwsteen, m.	blue limestone	pierre bleue, f.	blauer Kalkstein, m.	
blind venster, o.	dread window	fausse fenêtre, f.	Blindfenster, n.	
bloemmotief, o.	floral design	motif floral, m., motifs floraux, pl.	Blumenmotiv, n.	ornamenta florea
boete, v.	penance	pénitence, f.	Buße, w.	paenitentia
boetedoening, v.	penance	expiation, f.	Sühne, w.	expiatio
boog, m.	arch	arc, m., cintre, m.	Bogen, m.	arcus, cintra
boogfries, o.	arched corbel course	frise en arcade, f.	Bogenfries, n.	
booggewelf, o., arcade, v.	arched vault	arcade, f.	Bogen, m.	fornix
boomgaard, m.	orchard	verger, m.	Obstgarten, m.	
boterton, v.	butter-tub	beurrière, f.	Butterfass, s.	
bottelarij, v.	bottling plant	atelier de mise en bouteilles, m.	Abfüllung, w.	
bouwsteen, m.	building stone	pierre de construction, f.	Baustein, m.	
bouwwerk, o.	building	édifice, m., batisse, f.	Bauwerk, n.	aedificium
bovenbouw, m.	superstructure	superstructure, f.	Oberbau, m.	
brand, m.	fire	incendie, m.	Brand, m.	incendium
brandstapel, m.	stake	bûcher, m.	Scheiterhaufen, m.	rogus bustum
breedte, v.	width	largeur, f.	Breite, w.	latitudo
brevier, o.	breviary	bréviaire, m.	Brevier, n.	breviarium
brouwerij, v.	brewery	brasserie, f.	Brauerei, w.	
buitenwereld (v.d. – afgezonderd), m.	cloistered	cloître	hinter Klostermauern	claustralis
bul, v.	bull	bulle papale, f.	Bulle, w.	bulla
bunder, m.	hectare	hectare, m.	Hektar, m.	
cantor, m.	cantor	chantre, m.	Kantor, m.	cantor
celibaat, o.	celibacy	célibat, m.	Zölibat, m.	celibatus
charisma, o., uitstraling, v.	charisma	charisme, m.	Charisma, n.	charisma
Christus	Christ	Christ, m.	Christus	Christus
ciborie, v.	ciborium	ciboire, m.	Ziborium, n.	ciborium
cirkelvormig	circular	circulaire	kreisförmig	orbiculatus, rotundus
cisterciënzer, m.	Cistercian	cistercien, m., cistercienne, f.	Zisterzienser, m.	frater/soror ordinis Cisterciensis
clausuur, v., slot, o.	enclosure	clôture, f.	Klausur, w.	clausura

N	E	F	D	L
clerus, m.	clergy	clergé, m.	Klerus, m.	cantor
collecteshaal, v.	offering plate	plateau de quête, m.	Kollektenkorb, m.	stips
collegiale kerk, v.	collegiate church	collégiale, f.	Stiftskirche, w.	collegialis
communauteit, v.	congregation	communauté, f.	Kommunität, w.	communitas
communie, v.	Holy Communion	communion, f.	Kommunion, w.	communio
completen, mv.	compline	complies, pl.	Komplet, w.	completæ
concilie, o.	council	concile, m.	Konzil, n.	concilium
congregatie, v.	congregation	congrégation, f.	Kongregation, w.	congregatio
contemplatie, v.	contemplation	contemplation, f.	Kontemplation, w.	contemplatio
conversie van zeden, v.	ethics	conversion des mœurs, f.	Sittenwandel, m.	morum conversio
crypte, v.	crypt	crypte, f.	Krypta, w.	crypta
dak, o.	roof	toit, m.	Dach, n.	tectum
dakbedekking, v.	roof covering	toiture, f.	Bedachung, w.	
dakkapel, v.	dormer	chien assis, m.		
daklijst, m.	eaves	corniche, f.	Gesims, n.	corona
dakpan, v.	roofing-tile	tuile, f.	Dachpfanne, w.	tegula
dakpost, m.	gutter	gouttière, f.	Regenrinne, w. , Kandel, m.	colliquiae
dakruiter, m.	ridge/rood turret	lanterneau, m.	Dachreiter, m.	lanterna
dakstro, dakriet, o.	thatch	chaume, m.	Ried, n.	(h)arundo
dankzegging, v.	saying grace	action de grâce, f.	Danksagung, w.	actio gratiarum
deksel van wierookvat, o.	censer cover	couvercle de l'encensoir, m.	Deckel des Weihrauchfasses, m.	operculum turibuli
deugd, v.	virtue	vertu, f.	Tugend, w.	virtus
devotie, v.	devotion	dévotion, f.	Verehrung, w.	devotio
diaken, m.	deacon	diacre, m.	Diakon, m.	diaconus
dienst, m.	service	office, m.	Gottesdienst, m.	officium
dienstmeid, v.	maid	servante, f.	Magd, w., Dienerin, w.	serva
dikte (van een muur), v.	thickness	épaisseur (d'un mur), f.	Stärke, w.	densitas
discipel, m., volgeling, m.	disciple	disciple, m.	Jünger, m., Nachfolger, m.	discipulus
dispuut, o.	dispute	querelle religieuse, v.	Disput, m., religiöser Streit, m.	discordia, controversia
dochterabdij, v.	daughter house	abbaye-fille, f.	Tochterabtei, w.	abbatio inferioris monasterii

N	E	F	D	L
document de profession, m.	document of profession		Professbeleg, m.	professiedocument, o.
dogma, o.	dogma	dogme, m.	Dogma, n.	dogma
doodskist, v.	coffin	cercueil, m., bière, f.	Sarg, w.	arca, lectus
doodzonde, v.	mortal sin	péché mortel, m.	Todsünde, w.	peccatum mortale
doop, m.	baptism	baptême, m.	Taufe, w.	baptisma
doopleerling, m., catchumeen, m.	catechumen	catéchumène, m.	Taufbewerber, m.	catechumena
doorgeefluik, o.	serving-hatch	passe-plats, m.	Durchreiche, w.	
doornenkroon, m.	crown of thorns	couronne d'épines, f.	Dornenkrone, w.	corona spinea
Doornikse steen, v.	Tournai limestone	petit granit, m., pierre de Tournai, f.	belgisches Granit, n.	
doorsnede, v.	cross-section	coupe, f., section, f.	Querschnitt, m.	sectio
dorpel, m.	doorstep	seuil, m.	Schwelle, w.	limen
dorsen, o.	threshing	battage, m.	Dreschen, s.	
dorsvlegel, m.	flail	fléau, m.	Dreschflegel, m.	
draagmuur, m.	supporting wall	mur portant, m.	Tragende Mauer, w.	
dreef, v.	alley	drève, f., allée, f.	Allee, w.	
drempel, m.	doorstep	seuil de porte, m.	Türschwelle, w.	limen
Drievuldigheid, v.	the Holy Trinity	Trinité, f.	Dreifaltigkeit, w.	Trinitas
druivenpers, v.	winepress	pressoir à vin, m.	Kelterei, w.	
druk, m. (zijwaartse, opwaartse)	pressure	poussée, f. (horizontale, verticale)	Druck, m.	pressus
duim, m. (lengtemaat)	inch	pouce, m. (mesure)	Daumen, m.	poleex
duivel, m., kwade geest, m.	demon	diable, m., démon, m.	Teufel, m.	diabolus, daemon, satan
duiventil, m.	dovecote	pigeonnier, m., colombier, m.	Taubenschlag, m.	
dwarsschip, o.	transept	transept, m.	Querschiff, n.	
edelsmeedkunst, m.	silversmith's / goldsmith's trade	orfèverie, f.	Goldschmiedekunst, w.	auri et argenti fabricatio
eetzaal, v.	dining-hall	réfectoire, m.	Speisesaal, m.	refectorium
elevatie, v.	elevation	élévation, f.	Erhebung, w.	elevatio
eucharistie, v.	mass	eucharistie, f.	Eucharistie, w.	eucharistia
evangelie, o.	gospel	évangile, m.	Evangelium, n.	evangelium
evangelist, m.	evangelist	évangéliste, m.	Evangelist, m.	evangelista

N	E	F	D	L
excommunicatie, v.	excommunication	excommunication, f.	Exkommunizierung, w.	excommunicatio
exegese, v.	exegesis	exégèse, f.	Exegese, w.	exegesis
familiaris, m.(mv. familiares)	familiar	familier, m.	Verwandter, m.	familiaris
filiatie, v.	filiation	filiation, f.	Sohnschaft, w.	filiatio
foltering, v.	torture	torture, f.	Folter, w.	tormentum
galmgat, o.	belfry window	baie de clocher, f ;	Schallöffnung, w.	
gang, m.	corridor	couloir, m., corridor, m.	Gang, m., Flur, m.	fauces
gast, m.	guest	hôte, m.	Gast, m.	hospes
gastenbroeder, m.(gastenpater, m.)	guestmaster	frère ou père hôtelier, m.	Gästebruder, -pater, m.	frater hospitum
gebarentaal, v.	sign language	langage de signes, m.	Zeichensprache, w. (Gebärdensprache, w.)	significatio, nutus
gebed, o.	prayer	prière, f., oraison, f.	Gebet, n.	oratio
gebedenboek, o.	prayer book	recueil de prières, m.	Gebetbuch, n.	orationes collectae
gebedstijden, mv.	hours of prayer	heures de prière, pl.	Gebetszeiten, w.pl.	horae
gebintbalk, m.	collar beam	poutre traversière, v.	Querbalken, m.	
gebinte, o.	truss	charpente, f.	Gebälk, n.	textum, contignatio
gebod, o.	command	commandement, m.	Gebot, n.	mandatum
gecanneleerd	grooved	cannelé	kanneliert	
geestelijke, m.	clergyman	religieux, m., ecclésiastique, m.	Geistlicher, m.	religiosus, ecclesiasticus
gehoorzaamheid, v.	obedience	obéissance, f.	Gehorsam, m.	oboedientia
geleerdheid, v., geletterdheid, v.	lettered / learned	érudition, f.	Gelehrsamkeit, w.,	eruditio
geletterde, m.	scholar	clerc, m., lettré, m.	Kleriker, Gelehrter, m.	clericus
geloofte, v.	vow	voeu, m.	Gelübde, n., (Versprechen, n.)	votum
geloof, o.	faith	foi, f., croyance, f.	Glaube, m.	fides
gelovige, m.	worshipper	fidèle, m., croyant, m.	Gläubiger, m.	fidelis
geluid, o.	sound	son, m.	Geläut, n., Ton, m.	sonus
gemeenschap, v.	community	communauté, f.	Gemeinschaft, w.	communitas
genade, v.	grace	grâce, f.	Gnade, w.	gratia
generaal kapittel, o.	General Chapter	chapitre général, m.	Generalkapitel, n.	capitulum generale

N	E	F	D	L
gerst, v.	barley	orge, f.	Gerste, w.	
geseling, v.	flogging	flagellation, f.	Geißelung, w.	flagellatio
geselmonnik, m.	flagellant	flagellant, m.	Bußmönch, m.	flagellans
geselstraf, v.	flogging	flagellation, f.	Geißelung, w.	flagellatio
getijdenboek, o.	book of hours	livre d'Heures, m.	Stundenbuch, n.	liber horarum
gevel, m.	front	façade, f.	Fassade, w.	
gewaad, o.	robe	habit, m.	Gewand, n.	vestis
gewelf, o.	vault	voûte, f.	Gewölbe, n.	testudo fornix
gewelfrib, v.	cross rib	nervure de voûte, f.	Gewölberippen, w.	
gewelfrug, m.	extrados	extrados, m.	Gewölbewangen, w.	convexum, concavum
gewelfschildering, v.	painting of the vault	peinture de la voûte, f.	Bemalung des Gewölbes, w., f.	
gewelfsteen, m.	vousoir	vousoir, m.	Gewölbesteijn, m.	
gezang, o.	singing	chant, m.	Gesang, m.	cantus
gift, v.	donation	don, m., faire don de ses biens	Gabe, w., Spende, w.	donum
glasblazerij, v.	glassworks	verrerie, f.	Glasbläserei, w.	
glas-in-lood, o.	stained-glass window	vitrail, m., verre sous plomb, m.	Bleiverglasung, w.	vitrum in plumbo
godsdienstvrijheid, v.	freedom of religion	liberté du culte, f.	Gottesdienstfreiheit, w.	
godshuis, o.	place of worship	hospice, m., hôtel-Dieu, m.	Hospiz, n.	hospitium
godslamp, v.	sanctuary lamp	lampe du Saint-Sacrement, f., lampe d'autel, lampe du sanctuaire	Ewiges Licht, n.	
Goede Vrijdag, m.	Good Friday	Vendredi Saint, m.	Karfreitag, m.	feria VI in Parasceve
Goede Week (v/m)	Holy Week	Semaine Sainte (f)	Karwoche, w.	hebdomada maior
gotische boog, v.	gothic arch	fenêtre en arc brisé, f.	Spitzbogen, m.	arcus gothicus
graan, o.	corn	grain, m., blé, m.	Korn, s.	
graangewas, o.	cereal crop	céréales, pl.	Getreide, s.	
graanschuur, v.	granary	grange à blé, f.	Getreidescheune, w.	
graanzolder, m.	cornloft	grenier à blé, m.	Kornkammer, w.	
graat, v.	herringbone work	arête de voûte, f.	Gewölbegrat, m..	spina
graatgewelf, o.	groin vault	voûte en arête, f.	Gratgewölbe, n.	
gracht, v.	ditch	fossé, m.	Graben, m.	
graduale, m.	gradual	graduale, f.	Graduale, n.	graduale

N	E	F	D	L
graf, o.	tomb	tombe, f., tombeau, m.	Grab, n.	sepulcrum, tumulus
grafkapel, v.	burial chapel	chapelle funéraire, f.	Grabkapelle, w.	
grafkelder, m.	crypt	caveau, m.	Gruft, w.	conditorium
grafmonument, o.	memorial stone	monument funéraire, m.	Grabmal, n.	monumentum sepulcri
grafsteen, m.	tombstone	pierre tombale, f., stèle funéraire, m.	Grabstein, m.	lapis memoriae
grafzerk (het)	tombstone	dalle, pierre tombale, f.	Grabstein, m.	monumentum
grasland, o.	meadow	pré, m., pâturage, m.	Weide, w.	
grondwaterstand, m.	groundwater level	niveau de la nappe phréatique, m.	Grundwasserspiegel, m.	
habijt, o.	habit	habit, m.	Habit, n.	vestis
half cirkelvormig	semicircular	semi-circulaire	halbrund	semi-circulus
halfzuil, m.	inbedded column	colonne engagée, f., demi-colonne, f.	Dienst, m.	semi-columnus
handschrift, o.	manuscript	manuscrit, m.	Handschrift, w.	manuscriptum
hardsteen, m.	bluestone	pierre bleue, f., petit granit, m.	Blaustein, m.	silex
hartstocht, v.	passion	ferveur, f.	Frömmigkeit, w.	fervor
haver, m.	oats	avoine, f.	Hafer, m.	
Heer, m.	Lord	Seigneur, m.	Herr, m.	Dominus
heiden, m.	pagan	païen, m.	Heide, m.	paganus
heil, o., redding, v.	salvation	salut, m.	Heil, n.	salus
Heilig Graf, o.	Holy Sepulchre	Saint-Sépulcre, m.	Heiliges Grab, n.	Sanctum Sepulchrum
heilig oliesel, o.	consecrated oils	extrême-onction, f.	Öl, s.	Oleum Infirmarum
heiligdom, o.	sanctuary	sanctuaire, m.	Heiligtum, n.	sanctuarium
Heilige Geest, m.	Holy Ghost	Saint-Esprit, m.	Heiliger Geist, m.	Spiritus Sanctus
Heilige Stoel, m.	Holy See	Saint-Siège, m.	Heiliger Stuhl, m.	Sancta Sedes
heilige, m., v.	saint	saint, m., sainte, f.	Heiliger, m., Heilige, w.	Sanctus
heiligenkalender, m.	Calendar of Saints	calendrier des saints, m.	Heiligenkalender, m.	calendarium sanctorum
heiligschenner, m.	profaner / desecrator	profanateur, m.	Schänder, m.	sacrilegus
heiligschennis, v., kerkschennis, v.	profanation	profanation, f.	Schändung, w.	sacrilegium
heiligverklaring, v.	canonization	canonisation, f.	Heiligsprechung, w.	canonisatio
hek, o.	fence	grille, f.	Gitter, n.	Cancelli
hel, v.	hell	enfer, m.	Hölle, w.	infernus

N	E	F	D	L
hemel, m.	heaven	ciel, m.	Himmel, m.	coelum
hemelse Jeruzalem, o.	the New Jerusalem	Jérusalem céleste, f.	Himmlisches Jerusalem, n.	Hierusalem coeleste
Hemelvaart (O.L.H.)	Ascension	Ascension, f.	Christi Himmelfahrt	Ascensio
Hemelvaart (O.L.V.)	Assumption	Assomption, f.	Maria Himmelfahrt	Assumptio
hennep, m.	hemp	chanvre, m.	Hanf, m.	
herborist, m.	herbalist	herboriste, m.	Pflanzenkundiger, m.	herborista
Hervorming, v.	Reformation	Réforme, f.	Reform, w.	Reformatio
hervormingsbeweging, v.	reformatory movement	mouvement de réforme, m.	Reformbewegung, w.	motio reformationis
hiërarchie, v.	hierarchy	hiérarchie, v.	Hierarchie, w.	hierarchia
hoefijzerboog, m.	horseshoe arch	arc-outrepassé, m., arc mauresque, m.	Hufeisenbogen, m.	arcus unglatus
hoek, m.	corner	angle, m.	Ecke, w., Winkel, m.	angulum
honing, m.	honey	miel, m.	Honig, m.	
honingraat, v.	honeycomb	rayon de miel, m.	Wabe, w.	
hoofdgebinte, o.	principal frame	charpente principale, f.	Hauptgebälk, n.	materiatio
hooglied, o.	Song of Songs	Cantique des Cantiques, m.	Hohelied, n.	canticum canticorum
hoogmis, m.	mass	grand-messe, f.	Hochamt, n.	missa solemnis
hoogmoed, m., trots, m.	pride	orgueil, m.	Hochmut, m.	superbia
hoogte, v.	height	hauteur, f.	Höhe, w.	altitudo
hoogtepunt, o.	highlight	apogée, f.	Höhepunkt, m.	apogeum
hoop, v., m.	hope	espérance, f.	Hoffnung, w.	spes
hospitaalridder, m.	Knight Hospitaller	hospitalier, m.	Barmherziger Bruder, m. (Barmherzige Schwester, w.)	eques hospitalis
hostie, v.	host	hostie, f.	Hostie, w.	hostia
hostieschaal, v.	paten	coupe à hosties, f., patène, f.	Patene, w.	patena
hout, o.	wood	bois, m.	Holz, n.	lignum
houtskelet, o.	timber frame	charpente de bois, f.	Gebälk, n..	matriatio lignea
houtschooloven, m.	charcoal furnace	four à charbon de bois, m.	Holzkohleofen, m.	
houtverbinding, v.	truss	assemblage en bois, m.	Holzverbinding, w.	coagmentatio lignea
huid, m.	skin	peau, f.	Haut, w.	
hulpbehoevende, m., invalide, m.	in need / infirm	nécessiteux, m., infirme, m.	Bedürftiger, m.	pauper, infirmus

N	E	F	D	L
hulpcantor, m.	subcantor	adjoint du chantre, m.	Hilfskantor, m.	adiutor cantoris
hulpportier, m.	sub-porter	adjoint du portier, m.	Hilfspförtner, m.	adiutor ianitoris
ijver, m.	zeal	zèle, m.	Eifer, m.	studium
ijzerzandsteen, m.	iron sandstone	grès ferrugineux, m.	Rotsandstein, m.	gressius
imker, m.	bee-keeper	apiculteur, m.	Imker, m.	
incarnatie, v.	incarnation	incarnation, f.	Inkarnation, w.	incarnatio
initiaal, o., sierletter, v.	initial	lettrine, f., initiale, f.	Anfangsbuchstabe, m.	initialis
inkeping, v.	notch	entaille, f.	Einschnitt,m., Einkerbung, w.	incisura
inkleding, v.	taking the habit	prise d'habit, f. , prise du voile, f.	Einkleidung, w.	vestitio, velatio, consecratio virginum
inpoldering, v.	land reclamation	poldérisation, f.	Eindämmung, w.	
INRI: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum	INRI: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum	INRI: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum	INRI: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum	INRI: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum
inrichting, v.	interior	aménagement, m.	Einrichtung, w.	institutio
installatie, v.	inauguration	installation, f.	Einsetzung, w.	initium
intrede, v.	entry	entrée, f.	Eintritt, m.	introitus
invitator, m.	invitator	invitateur, m.	Invitator, m.	invitator
invloed, v.	influence	influence, f.	Einfluss, m.	effectus, momentum
inwijding, v., inzegening, v.	inauguration	consécration, f.	Weihe, w.	consecratio
jaarpacht, v.	tenant farming	fermage, m.	Pacht, w.	
Jezus Christus (in data)	AD (Anno Domini)	Jésus Christ (uitgesproken: jaizukri)	Jesus Christus	Jesus Christus
jurisdictie, v.	jurisdiction	juridiction, f.	Jurisdiktion, w.	jurisdictio
kaasmakerij, v.	cheese-dairy	fromagerie, f.	Käserei, w.	
kaf, o.	chaff	ivraie, f.	Spreu, w.	
kalksteen, m.	limestone	Pierre calcaire, f.	Kalkstein, m.	
kannunik, m.	canon	chanoine, m.	Kanonikus, m.	canonicus
kansel, m.	pulpit	chaire, f. (de vérité)	Kanzel, w.	cancelli
kanteel, o.	merlon	créneau, m.	Zinne, w.	pinna
kap, v. (bouw)	roof	toiture, f.	Bedachung, w.	tectum
kap, v. (habijt)	cowl	capuchon, m.	Kapuze, w.	cucultus

N	E	F	D	L
kapittel, o.	chapter	chapitre, m.	Kapitel, n.	capitulum, sala capitularia
kapittelzaal, v.	chapter-room	salle capitulaire, f., chapitre, m.	Kapitelsaal, m.	capitolium
kapoen, o.	capon	chapon, m.	Masthahn, m.	
kardinaal, m.	cardinal	cardinal, m.	Kardinal, m.	cardinalis
karn, v.	milk churn	baratte, f.	Buttermaschine, w.	
karnen, o.	churn	barattage, m.	Buttern, s.	
kastijding, v.	chastisement	châtiment, m.	Züchtigung, w.	poena, castigatio
kazuifel, o.	chasuble	chasuble, f.	Kasel, w.	capsula, casula
kegelgewelf, o.	conevault	voûte à cône, f.	Kegelgewölbe, n.	fornix coniferis
keldermeester, m. (kellenaar, m.)	cellarer	cellerier, m.	Zellerar, m. (Ökonom, m.)	cellarius
kelderverdieping, v.	basement	sous-sol, m.	Untergeschoss, n.	hypogeum
kelk, m.	chalice	calice, m.	Kelch, m.	calix
kennis, v., know-how, v.	know-how	savoir-faire, m.	Kenntnis, w.	scientia
kerk, v.	church	église, f.	Kirche, w.	ecclesia
kerkdak, o.	churchroof	toit de l'église, m.	Kirchendach, n.	tectum
kerkgewaad, o.	vestment	vêtement liturgique, m.	Liturgisches Gewand, n.	paramentum
kerkportaal, o.	narthex	portail de l'église, m.	Kirchenportal, n.	ianua
kerktoren, m.	church tower	clocher, m.	Glockenturm, m.	campanile
Kerstmis	Christmas	Noël, f.	Weihnachten	Nativitas DNJC
ketter, m.	heretic	hérétique, m., f.	Ketzer, m.	haereticus
ketterij, v.	heresy	hérésie, f.	Ketzerei, w.	haeresis
ketterjacht, v.	heresy-hunt	chasse aux hérétiques, f.	Ketzerverfolgung, w.	venatio hereticorum
klankpot, m.	acoustic vase	vase acoustique, m., vase de Vitruve, m.	Schallgefäß	vas
klei, m.	clay	argile, f.	Ton, m.	
kleigrond, m.	clay soil	terrain argileux, m.	Tonerde, w.	
kloostergang, m.	cloister	cloître, m.	Kreuzgang, m.	claustrum
kluizenaar, m.	hermit	ermite, m.	Eremit, m.	eremita
kluizenaarsleven, o.	hermit's life	vie érémitique, f.	Einsiedlerleben, n.	
knecht, m.	servant	domestique, m., valet, m.	Diener, m.	servus
knielbank, v.	kneeling bench	prie-Dieu, m.	Betstuhl, m.	

N	E	F	D	L
knieling, v.	kneeling	genuflexion, f.	Kniebeuge, w.	genuflexio
koepel, v.	dome	coupole, f.	Kuppel, w.	tholus
kok, m.	cook	cuisinier, m.	Koch, m.	coquinarius
komst van Christus, v.	the coming of Christ	venue du Christ, f.	Kommen Christi, n.	adventus Christi
konijnenberg, m.	warren	lapinière, f.	Kaninchenstall, m.	
koninkrijk der hemelen, o.	kingdom of heaven	Royaume des Cieux, m.	Himmelreich, n.	Regnum coelorum
koolzaad, o.	colza	colza, m.	Raps, m.	
koor, o.	choir	chœur, m.	Chor, m.	chorus
koorafsluiting, v.	rood screen	clôture du chœur, f.	Chorschranke, w.	absis
koorafsluiting, v. (buiten)	choir screen	chevet, m.	Chorabschluss, m.	absis
koorbank, v.	choir stable	stalle de chœur, f.	Chorgestühl, n.	stalle, sedile
koorkapel, v.	choir chapel	absidiole, f.	Nebenapside, w.	conchula
koormantel, m., koorkap, v.	cope	chape, f., pluviale, m.	Chormantel, m.	pluviale
koormonnik, m.	choir monk	moine de choeur, m.	Chormönch, m.	choralis
kooromgang, m.	choir aisle	déambulatoire, m.	Deambulatorium, n., Chorumgang, m.	deambulatorium
kop (kopse steen), m.	header	liant, m.	Bindemittel, n.	
kop, m. (van baksteen)	header	boutisse, f.	Binder, m.	
koper, o.	brass	cuivre, m.	Kupfer, n.	aes
kopiist, m.	copyist / scribe	copiste, m.	Kopist, m.	copista, scriptor, scriba
koren, o.	wheat	blé, m.	Korn, s.	
koster, m.(sacristaan, m.)	sacristan	sacristain, m.	Küster, m.	
kovel, m.	cowl	coule, f.	Ordensgewand, n., Kutte, w.	
kraagsteen, m.	corbel	console, f., corbeau, m.	Konsole, w., Kragstein, m.	ancon, interpensiva
kranskapel, v.	radiating chapel	absidiole, f.	Nebenapside, w.	conchula
kroniekschrijver, m.	chronicler	chroniqueur, m.	Chronikschreiber, m.	chronista
kruiden, mv.	herbs	herbes, pl.	Kräuter, Mz.	
kruis, o.	cross	crucifix, m.	Kreuz, n.	crux
kruisboog, m.	ogive	croisée d'ogives, f.	Kreuzrippe, w.	
kruisdood, v.	crucifixion	crucifixion, f.	Kreuzigung, w., Kreuzestod, m.	crucifixio, mors crucis
kruisgewelf, o.	groined vault	voûte d'arêtes, f.	Kreuzgratgewölbe, n.	
kruising, v., viering, v.	crossing	croisée, f.	Vierung, w.	

N	E	F	D	L
kruistocht, v.	crusade	croisade, f.	Kreuzzug, m.	bellum sacrum
kruisvaarder, m.	crusader	croisé, m.	Kreuzfahrer, m.	cruciata
kruisvenster, o.	mullioned window	fenêtre à croisée, f.	Fensterkreuz, n.	decussatio fenestra
kruisweg, m.	Way to Calvary	chemin de croix, m.	Kreuzweg, m.	via crucis
kruiswegstatie, v.	Stations of the Cross	station du calvaire, f.	Kreuzwegstation, w.	statio viae crucis
kuisheid, v.	chastity	chasteté, f.	Keuschheit, w.	castitas
laatste oordeel, o.	The Last Judgement	Jugement Dernier, m.	Jüngstes Gericht, n.	Ultimum/novissimum iudicium
lagere geestelijkheid, v.	lower clergy	bas-clergé, m.	Niederer Klerus, m.	clerus
lampadarius, m.	lampadarius	lampadarius, m.	Laternenträger, m.	lampadarius
lancetboog, m.	lancet arch	arc lancéolé, m. ogive à lancette, f.	Lanzettbogen, m.	arcus lanceolatus
landbouw, m.	agriculture	agriculture, f.	Landwirtschaft, w.	
landwinning, v.	land reclamation	accrue, f.	Landgewinnung, w.	
Latijns kruis, o.	Latin cross	croix latine, f.	Lateinisches Kreuz, n.	crux latinus
latrine, v.	reredorter/necessarium	latrines, pl.	Latrine, w.	latrina
lauden, mv.	lauds	laudes, pl.	Laudes, w.	laudes
lavatorium, o.	laver	lavatoire, m., lavabo, m.	Waschraum, m.	lavatorium
lectio divina, v.	sacred reading	lecture des saintes écritures, f.	Lesung der Heiligen Schrift, w.	lectio divina
lector, m. (voorlezer, m.)	lector	lecteur, m.	Lektor, m.	lector
ledigheid, v., nietsdoen, o.	idleness	oisiveté, f.	Trägheit, w.	otium
leek, m.	layman (verz.n. : laity)	laique, m.	Laie, m.	laicus
leer, o.	leather	cuir, m.	Leder, s.	
leerboek, o.	manual	manuel, m., traité, m.	Lehrbuch, n., (Handbuch, n.)	manuale, enchiridion
leerlooiërij, v.	tannery	tannerie, f.	Gerberei, w.	
lei, v.	slate	ardoise, f.	Schiefer, m.	lapis sectilis
leibedekking, v.	slate tiles	couverture d'ardoise, f.	Schieferdeckung, w.	tectum lapide tectili
leider (geestelijke), m.	spiritual leader	directeur de conscience, m.,	geistlicher Leiter, m.	dux, pater
lekenbroeder, m.	lay brother	convers, m., frère lais, m., frère convers, m.	Laienbruder, m.	frater conversus, laicus frater

N	E	F	D	L
lekenbroederstraatje, o.	lay brothers' alley	ruelle des convers, f.	Laienbruderstrasse, w.	via fratrum conversorum
lekenzuster, v.	lay sister	(soeur) converse, f., soeur laie, f.	Laienschwester, w.	laica soror, soror conversa
lengte, v.	length	longueur, f.	Länge, w.	longitudo
lessenaardak, o.	lean-to roof	toit à appentis, m.	Pulldach, n.	subgrunda
leuze, m.	motto	devise, f.	Wahlspruch, m.	sententia
levensboom, m.	tree of life	arbre de vie, m.	Lebensbaum, m.	arbor vitae
lezenaar, m.	lectern	pupitre, m.	Lesepult, n.	pulpitum
liefdadigheid, v., naastenliefde, v.	charity	charité, f.	Nächstenliebe, w.	caritas
lier, v. (hijswerktiug)	winch	treuil, m.	Winde, w.	
lijden	suffering	souffrance, f.	Leiden, n.	dolor, passio
lijkbaar, v.	bier	catafalque, m.	Katafalk, m.	feretrum
lijkenhuisje, o.	mortuary	chapelle mortuaire, f.	Leichenhaus, n.	capella mortuorum
lijnzaad, o.	flaxseed	graine de lin, f.	Leinsamen, m.	
lijstwerk, o.	moulding	moulure, f.	Profil, n.	crepido
liturgie, v.	liturgy	liturgie, f.	Liturgie, w.	liturgia
lofwerk, o., maaswerk, o.	ornamental foliage	entrelacs, m.	Flechtwerk, n.	torus interplicata
lofzang, m.	song of praise	louange, f.	Lobgesang, m.	laus
loutering, v.	purification	purification, f.	Läuterung w., (Reinigung, w.)	purificatio
luchtboog, m.	flying buttress	arc-boutant, m.	Strebebogen, m.	erisma
luifel, m.	porch	auvent, m.	Wetter-, Überdach, n.	subgrunda
luiheid, v.	idleness	paresse, f.	Faulheit, w.	pigritas
luik, o.	hatch	volet, m.	Fensterladen, m.	fenestra
lunula, v. (deel van monstrans)	lunula	lunule, f. (partie de l'ostensoire)	Lunula (Teil der Monstranz), w.	lunula
maagd, v.	virgin	Vierge, f., Sainte-Vierge, f.	(Heilige) Jungfrau, w.	virgo
maaiveld, o.	ground level	pré (champ) à faucher, m.	Wiese	
macht, v. (geestelijke, wereldlijke -)	(ecclesiastical / secular) authority	pouvoir, m. (spirituel, temporel)	(geistliche, weltliche) Macht, w.	potestas
mandorla, v.	mandorla	mandorle, f.	Mandorla, w.	mandorla

N	E	F	D	L
manuscript, o.	manuscript	manuscript, m.	Manuskript, n.	manuscriptum
Mariacultus, m.	veneration of the Virgin Mary	culte marial, m.	Marienkult, m.	cultus Mariae
marmer, o.	marble	marbre, m.	Marmor, m.	marmor
martelaar, m.	martyr	martyr, m.	Märtyrer, m.	martyr
martyrologium, o.	martyrology	martyrologue, m.	Martyrologium, n.	martyrologium
materiaal, o.	material	matériau, m.	Material, n.	materia
meditatie, v., stil gebed, o.	meditation	méditation, f.	Meditation, w.	meditatio
melkerij, v.	dairy farm	laiterie, f.	Molkerei, w.	
messing, o.	brass	laiton, m.	Messing, n.	orichalcum
mest, m.	manure	fumier, m.	Mist, m.	
mestvork, m.	manure fork	fourche, f.	Mistgabel, w.	
metselen	bricklaying	maçonner	mauern	struere
metselverband, o.	bond / pattern	appareil de maçonnerie, m.	Mauerverband, m.	
metselwerk, o.	masonry	maçonnerie, f.	Mauerwerk, n.	caementa
metten, mv.	matins	matines, pl.	Metten, w.pl., Matutin, w.	matutinae
middelares, v.	mediator	médiatrice, f.	Mittlerin, w. Fürsprecherin, w.	mediatrix
middenbeuk, v., -schip, o.	nave	grand nef, f., nef principale/centrale, f.	Hauptschiff, n.	navis ecclesiae
mijter, m.	mitre	mitre, f.	Mitra, w.	mitra
militaire orde, v.	military order	ordre militaire, m.	Militärischer Orden, m.	ordo militaris
minderbroeder, m.	friar	frère mineur, m.	Minderbruder, m.	frater minor
miniaturist, m.	miniaturist	enlumineur, m.	Miniaturist, m.	pictor
mis, m.	Mass	messe, f.	Messe, w.	missa
misdienaar, m.	acolyte	enfant de choeur, m., acolyte, m.	Messdiener, Ministrant, m.	acolyta
misericorde, m.	misericord	miséricorde, f.	Miserikordie, w.	misericordia
missaal, o.	missal	missel, m.	Messbuch, n.	missale
misviering, v.	mass	célébration de la messe, f., office, m.	Messfeier, w.	....., officium
moederabdij, v.	mother – house	abbaye-mère, f., maison-mère, f.	Mutterabtei, w. (Mutterhaus, n.)	abbatia.....
moeras, o.	swamp	marécage, m.	Morast, m.	palus, -dis

N	E	F	D	L
moerasgebied, o.	swampland	terrain marécageux, m., marécage, m.	Morastland, m.	
moerbalk, m.	tie-beam	poutre maîtresse, f.	Haupt-, Tragbalken, m.	tignum
molen, m.	mill	moulin, m.	Mühle, w.	
molensteen, m.	millstone	meule, f.	Mühlstein, m.	
molenwiek, v.	sail arm	aile de moulin, f.	Windflügel, m.	
monnik, m.	monk	moine, m.	Mönch, m.	monachus
monstrans, m.	monstrance	ostensoir, m.	Monstranz, w.	
mop, v. (streektaal, moef, v.)	large brick	brique (de grand format)	Ziegel, m.	
mouterij, v.	malt- house	malterie, f.	Mälzerei, w.	
mozaïek, v.	mosaic	mosaïque, v.	Mosaik, n.	tessilatum vermiculatum, - segmentatum, - sectile
mysticisme, o., mystiek, v.	mysticism	mysticisme, m.	Mystizismus, m.	habitus mysticus
naar het oosten gericht	orientated towards the east	orienté vers l'est	ostwärts orientiert	ad orientem
naasteliefde, v.	love of one's / fellow-man	amour du prochain, m.	Nächstenliebe, w.	caritas
nachtgebed, o.	night prayer	prière nocturne, f.	Nachtgebet, n.	officium nocturnum
nachttrap, m.	night-stairs	escalier de nuit, m.	Nachttreppe, w.	scalae nocturnae
naleving, v.	observance	observance, f.	Observanz, w.	observantia
nart(h)ex, m.	narthex	narthex, m.	Westbau, m.	narthex
nederigheid, v.	humbleness / modesty	humilité, f., modestie, f.	Demut, w., Bescheidenheit, w.	humilitas, modestia
neiging, v.	tendency	penchant, m.	Neigung, w.	inclinatio
nok, v., m.	ridge	faîte, m., crête, f.	First, m.	culmen
nonen, mv.	nones	nones, pl.	Non, w.	nonae
noria, v.	chain-pump	noria, f.	Schöpfrad, s.	
novice, m.	novice	novice, m.	Novize, m.	novitius
novicenmeester, m. (magister, m.)	novice master	maître des novices, m.	Novizenmeister, m.	magister noviciorum
oblaat, m.	oblite	oblat, m.	Oblat, m.	oblatus
observantie, v.	observance	observance, f.	Observanz, w.	observantia
ochtendmis, v.	morning mass	messe matudinale, f.	Frühmesse, w.	missa matutina
oculus, m.	oculus	œil-de-bœuf, m.	Ochsenauge, n.	oculus

N	E	F	D	L
offer, o., opoffering, v.	sacrifice	sacrifice, m.	Opfer, n.	sacrificium
offerblok, o.	collection box	tronc, m.	Opferstock, m.	truncus
officie, o. (groot, klein -)	office	office, m. (grand, petit -)	Offizium, n. (großes, kleines)	officium(magnum/parvulum)
omgekeerde kegel, m.	reversed cone	cône renversé, m.	Auf der Spitze stehender Kegel, m.	conus conversus
omlijsting, v.	frame	encadrement, m., cadre, m.	Umrandung, w.	forma
onderdak, onderkomen, o.	lodging	gîte, m.	Unterkunft, w.	hospitium
onderinvitator, m.	sub-invitor	adjoint de l'invitateur, m.	beigeordneter Invitator	adiutor invitatoris
ondermuur, m.	foundation	soubassement, m.	Fundament, n.	stereobata basis, podium
ondernovicenmeester, m.	subnovice master	adjoint du maître des novices, m.	beigeordneter Novizenmeister	adiutor, socius
ondersteunen	support	soutenir	unterstützen	sustinere
onderwerping, v.	submission	soumission, f.	Unterwerfung, w.	obsequium
onderwijs, o.	education	enseignement, m.	Unterweisung, w. Lehre, w.	institutio
ondeugd, v.	vice	vice, m.	Untugend, w.	vitium
onfeilbaarheid, v.	infallibility	infaillibilité, f.	Unfehlbarkeit, w.	infaillibilitas
onthechting, v.	disengagement	détachement, m.	Entsagung, w.	libertas
onthouding, v.	temperance	abstinence, f.	Enthaltung, w., Abstinenz, w.	abstinentia
ontplooïing, v., bloei, m.	development	épanouissement, m.	Entfaltung, w.	
ontvangst, v.	reception	accueil, m.	Empfang, m.	accipere benigne (<i>geen subst.!</i>)
onwetendheid, v.	ignorance	ignorance, f.	Unwissenheit, w.	ignorantia
oogst, v.	harvest	récolte, f.	Ernte, w.	
openbaring, v.	revelation	révélation, f.	Offenbarung, w.	revelatio
opening, v.	opening	ouverture, m., orifice, m.	Öffnung, w..	orificium
opheffing, v.	dissolution	suppression, f.	Aufhebung, w.	abolitio
oppervlakte, v.	surface	superficie, f.	Fläche, w.	superficies
opvolger, m.	successor	successeur, m.	Nachfolger, m.	successor
orde van Cluny, m.	order of Cluny	Ordre de Cluny, m., Ordre clunisien, m.	Orden von Cluny, m.	ordo cluniacensis
orgelkast, v.	organ-case	buffet d'orgue, m.	Orgelgehäuse, n.	organi abacus

N	E	F	D	L
orientatie, v.	orientation	orientation, f.	Orientierung, w.	orientatio
oven, m.	oven	four, m.	Backofen, m.	
overdwars	transverse	transversal, en traverse	quer	transversus
overhangend	leaning over	en surplomb	überhängend	nutans
overhoeks	diagonal	(en) diagonal	diagonal	diagonalis
overlangs	lengthwise	longitudinal	länglich	in longitudinem
overste, m.	superior	supérieur, m.	Obere, m.	superior
overwelfd	vaulted	voûté	gewölbt	fornicatus
paarsgewijs	in pairs	gémîné (colonnes, fenêtres, arcades)	Zwillings –säulen, - fenster, -bögen	geminus
paaskaars, v.	Easter candle	cierge pascal, m.	Osterkerze, w.	cereus paschalis
pachter, m.	tenant	métayer, m.	Pächter, m.	
pachthoeve, v.	leasehold	métairie, f.	Pachthof, m.	
pannenbakkerij, v.	tile works	tuilerie, f.	Ziegelei, w.	
papierfabriek, v.	paper mill	papeterie, f.	Papierfabrik, w.	
papiermolen, m.	paper mill	moulin à papier, m.	Papiermühle, w.	
parement, o.	parament	parement, m.	Verkleidung, w.	frons
parochiaan, m.	parishoner	paroissien, m.	Pfarrangehöriger, m.	parochianus
parochie, m.	parish	paroisse, f.	Pfarre, w.	parochia
parochie, v.	parish	paroisse, f.	Pfarre, w.	parochia
Pasen	Easter	Pâques	Ostern	Pascha
passie, v.	passion	passion, f.	Passion, w.	passio
passie, v.	Passion	Passion du Christ, f.	Leiden Christi, n.	Passio Christi
pastoor, m.	priest	curé, m.	Pastor, m.	pastor
pateen, v., m.	paten	patène, f.	Patene, w.	patena
paternoster, m. (o.)	rosary	Pater, m.	Vaterunser, n.	paternoster, o.
paus, m.	pope	pape, m.	Papst, m.	papa
pausdom, o.	papacy	papauté, f.	Papsttum, n.	papatus, -us
pelgrim, m.	pilgrim	pèlerin, m.	Pilger, m.	peregrinus
pesthuis, o.	pest-house	lazaret pour pestiférés, m.	Pesthaus, n.	domus pestiferorum
petruskruis, o.	St Peter's cross	croix de Saint-Pierre, f.	Petruskreuz, n.	crux Petri
peulvrucht, v.	legume	légumineux, m., légume sec, m.	Hülsenfrucht, w.	
pij, v.	frock	bure, f.	Ordensgewand, n.	frocus

N	E	F	D	L
pijler, m.	pillar	pilier, m.	Pfeiler, m.	pila
pijler-, schut-, gordelboog, m.	arc beam	arc doubleau, m.	Gurtbogen, m.	arcus
pilaster, m.	pilaster	pilastre, m.	Pilaster, m.	parastas
pinakel, o.	pinnacle	pinacle, m.	Fiale, w.	fastigium
Pinksteren	Whitsun	Pentecôte, f.	Pfingsten	Pentecostes
plafond, o., zoldering, v.	ceiling	plafond, m.	Decke, w.	camera, lacunarium
plan, o.	plan	plan, m.	Plan, m.	consilium
pleister, m.	plaster	plâtre, m.	Gips, m.	gypsum
pleisterlaag, v.	coat of plaster	enduit de plâtre, m.	Pipsputz, m.	gypsatum
pleit, v. (vaartuig, o.)	flat-bottomed boat	embarcation à fond plat, f.		
ploeg, v.	plough	charrue, f.	Pflug, m.	
pluimvee, o.	poultry	volaille, f.	Geflügel, s.	
polder, m.	polder	polder, m.	Polder, w.	
poldergebied, o.	reclaimed land	polders, pl., pays de polders, m.	Polderland, s.	
polygonaal	polygonal	polygonal	polygonal	polkygonius
portaal, o.	porch	portail, m., porche, f.	Portal, n.	ianua
portier, m.	porter /gate-keeper	portier, m.	Pförtner, m.	ianitor
postulant, m.	postulant	postulant, m.	Postulant, m.	
praal, v., pracht, v., luister, v.	splendour /magnificence	faste, m.	Pracht, w.	splendor
praeses (voorzitter), m.	president	praeses (président), m.	Präses (Präsident), m.	praeses
prediker, m.	preacher	prédicateur, m.	Prediger, m.	praedicator
predikheer, m.	Dominican friar	dominicain, m., frère prêcheur, m.	Dominikaner, m.	frater praedicator
preek, m.	sermon	prêche, m., sermon, m.	Homelie, w., Predigt, w.	sacra oratio
preekstoel, m.	pulpit	chaire (de vérité), v.	Kanzel, w.	cancelli
priemen, mv.	prime	primes, pl.	Prim, w.	primae
priesterambt, m.	priesthood	sacerdoce, m.	Priesteramt, n.	sacerdotium
priesterdom, o.	clergy	prêtrise, f.	Priestertum, n.	sacerdotium
priesterwijding, v.	ordination	ordination, f.	Priesterweihe, w.	ordinatio
primaatschap, o.	primateship	primauté, f. (du pape)	Primat (des Papstes), m.	primatus
prior, m.	prior	prieur, m.	Prior, m.	prior
privilegie, o.	privilege	privilège, m.	Vorrecht, n., Privileg, n.	privilegium
processie, v.	procession	procession, f.	Prozession, w.	pompa

N	E	F	D	L
profes, m.	professed monk /nun	profès, m.	Profess, w.	professus
prosternatie, v.	prostrate	prosternation, f.	Verneigung, w., Niederwerfung, w.	prosternatio
provisiezolder, m.	storage room	grenier à provisions, m.	Vorratsspeicher, m.	
psalm, m.	psalm	psaume, m.	Psalm, m.	psalmus
psalterium, o.	psalter	psautier, m., recueil de psaumes, m.	Buch der Psalmen, n.	psalterium
puntgevel, m.	gable (end)	pignon, m., gâble, m.	Giebel, m.	fastigium
pyxis, v., hostiedoos, v.	pyx	custode, f.	Hostiendose, w., Pyxis, w.	pyxis
rechthoekig	rectangular	rectangulaire	rechteckig	orthogonius
redding, v.	salvation	rédemption, f.	Erlösung, w.	redemptio
regel van Benedictus, v.	rule of St Benedict	règle de Saint-Benoît, f.	Regel des heiligen Benedikt, w.	regula Sti Benedicti
regulier, m.	regular	régulier, m.	Ordenspriester, -bruder, m.	regularis
rekruut, m.	recruit	recrue, f.	Rekrut, m., Neuling, m.	novitius
reliëkkruis, o.	reliquary cross	croix-reliquaire, f.	Reliquienkreuz, n.	crux capsae
relikwie, v.	relic	relique, f.	Reliquie, w.	reliquiae
relikwiehouder, m.	reliquary	châsse, f., reliquaire, m.	Reliquienschrein, m.	capsa
rentarius, m. (hoevemeester, m.)	grangemaster	régisseur, m.	Verwalter, m.	rentarius
reputatie, v.	reputation	réputation, f.	Ruf, m., Reputation, w.	fama
responsorium, o.	responsory	répons, m.	Antwortgesang, m.	responsorium
restauratie, v.	restoration	restauration, f.	Restaurierung, w.	restauratio
rib, v.	rib	arête, f., nervure, f., cannelure, f.	Rippe, w.	stria, canalicula
ridder, m.	knight	chevalier, m.	Ritter, m.	eques
ridderorde, m.	knighthood	ordre de chevalerie, m.	Ritterorden, m.	ordo equitum
riet, o.	reed	roseaux, m.pl.	Ried, s.	
rij (op een rij geplaatst zijn), v.	row	alignement, m.	Reihe, w.	ad lineam
rij vensters, v.	a row/series of windows	rangée de fenêtres, f.	Fensterreihe, w.	linea fenestrarius
rijpingskelder, m.	maturing cellar	cave d'affinage, f.	Reifekeller, m.	
rijshout, o.	brush (wood)	osier, m., branchages, m.pl.	Korbweide, w.	
ringgewelf, o.	annular vault	berceau droit, m.	Tonnengewölbe, n.	fornix

N	E	F	D	L
ritueel, o.	ceremonial	ritual, m.	Rituale, n.	rituale
ritus, m.	rite	rite, m.	Ritus, m.	ritus
roede, v.	rod	verge, f.	Messrute, w.	
roeping, v.	vocation	vocation, f.	Berufung, w.	vocatio
rogge, v.	rye	seigle, m.	Roggen, m.	
roggestro, o.	straw of rye	paille de seigle, f.	Roggenstroh, s.	
rondboog, m.	round arch	arc plein cintre, m.	Rundbogen, m.	
rondbooggewelf, o.	tunnel-vault	arcade semi-circulaire, f.	Rundbogengewölbe, n.	
roosvenster, o.	rose window	rosace, f., rose, f.	Fensterrose, w.	rota
rozenkrans, m.	rosary	chapelet, m.	Rosenkranz, m.	rosarium
rozet, o.	rosette	rosace, f., rosette, f.	Rosette, w.	rota
rund, o.	ox	bovin, m.	Rind, s.	
ruwheid, v., hardheid, v.	harshness	rudesse, f.	Rauhheit, w., Härte, w.	asperitas
sacristie, v.	sacristy/vestry	sacristie, f.	Sakristei, w.	sacristia
sacristiebel, v.	sanctus bell	sonnette de la sacristie, f.	Sakristeiglocke, w.	tintinnabulum
sanctie, v.	sanction	sanction, f.	Sanktion, w., Strafe, w.	sanctio
sashuis, o.	house of the lockkeeper	maison de l'éclusier, f.	Schleusenmeisterei, w.	
scapulier, o.	scapular	scapulaire, m.	Skapulier, n.	scapulare, scapularium
schaapskooi, v.	sheep fold	bergerie, f.	Schäferei, w.	
schapenteelt, m.	sheep breeding	élevage de moutons, m.	Schafzucht, w.	
schatkamer, v.	treasury	trésor, m., trésorerie, f.	Schatzkammer, w.	thesaurum
schildering, v.	painting	peinture, f.	Anstrich, m.	pictura
schip, o., beuk, v.	nave	nef, f.	Schiff, n.	navis
schisma, o.	shism	schisme, m.	Schisma, n.	schisma
schoor, m.	brace/strut	appui, m., soutènement, m.	Stütze, w.	fulmturae
schoorbalk, m.	shore	contre-fiche, f.	Strebe, w.	mertulus
schoorboog, m.	flying buttress	arc-boutant, m.	Strebebogen, m.	arcus
schoorhoek, m.	angle of support	angle d'appui, m.	Stützecke, w.	angulus, erisma
schoormuur, m.	buttressed wall	contrefort, m., mur de soutènement, m.	Stützpfiler, m.	anterides
schoorpaal, m.	shore	entretaise, v.	Querverstrebung, w.	
schoorpijler, m.	buttress	contrefort, m.	Stützpfiler, m.	
schop, m.	shovel	pelle, f.	Schaufel, w.	

N	E	F	D	L
schor, o. (aandr.)	salt marsh	laisse (géographie)	Watt, s.	
schoudermantel met kap, m.	cape with hood	cape à capuchon, f.	Mantel mit Kapuze, m.	cucultus
schrijnwerkerij, v.	carpentry	menuiserie, f.	Schreinerei, w.	
schuur, v.	barn	grange, f.	Scheune, w.	
schuurpoort, v.	barn – door	porte de la grange, f.	Scheunentor, s.	
seculier, m.	secular	séculier, m.	Weltpriester, m.	saecularis
seminarie, o.	seminary	séminaire, m.	Seminar, n.	seminarium
sermoen, o.	sermon	sermon, m.	Predigt, w.	sermo
sexten, mv.	sext	sextes, pl.	Sext, w.	sextae
sindicus of syndicus, m.	syndic	syndic, m.	Syndicus, m.	syndicus
singel, m.	girth	ceinture, f.	Gürtel, m.	cingulum
skelet, o., skeletbouw, m.	framed construction	ossature, f. (d'un monument, charpente)	Gerippe, n.	materatio
slijk, v. (aandr.)	mud	slikke, f. (géographie)	Schlick, m.	
sloep, v.	sloop	chaloupe, f., barque de pêche, f.	Schaluppe, w.	
slot, o.	enclosure	clôture, f.	Klausur, w.	clausura
slotsteen, m.	boss/keystone	clé de voûte, f.	Schlussstein, m.	conclusura
slotzuster, v.	nun	moniale, f.	Klausurschwester, w.	monialis
smeedijzer, o.	wrought iron	fer forgé, m.	Schmiedeeisen, n.	ferrum faloricatum
smeltkroes, v.	meltingpot	creuset, m.	Schmelztiegel, m	
smidse, v.	forge	forge, f.	Schmiede, w.	
smidshaard, m.	forge	forge, f.	Schmiedeherd, w.	
smidshamer, m.	sledgehammer	marteau de forge, m.	Schmiedehammer, m.	
soberheid, v.	austerity	dépouillement, m., sobriété, f.	Maß, n.	sobrieats
sokkel, m.	pedestal	soccle, m.	Sockel, m.	ancon
spade, v.	shovel	bêche, f.	Spaten, m.	
spant....., o.	rafter	arbalétrier, m.	Sparren, m.	cant(h)erius
spreekkamer, v.	parlour	parloir, m.	Sprechzimmer, n.	salutatorium
stabiel	stable	stable	stabil	stabilis
stabiliteit, v., stabilitas loci	stability	stabilité (de lieu), f.	Stabilität, w.	stabiulitas (loci)
stal, v.	stable	étable, f.	Stall, m.	
steenbakkerij, v.	brickworks	briqueterie, f.	Ziegelei, w.	

N	E	F	D	L
steenhouwersmerk, o.	concise mark	marque de tailleur de pierre, f., marque lapidaire, f	Steinmetzzeichen, n.	character
steiger, m.	scaffold	échafaudage, m.	Gerüst, n.	tabulatio
steunbeer, m.	buttress	contrefort, m.	Strebemauer, w.	fultra
steunmuur, m.	retaining wall	mur d'appui, m., jambage, m.	Stützmauer, w.	orthostata
stichter, m.	founder	fondateur, m.	Gründer, m. (Stifter, m.)	fundator
stichting, v.	foundation	fondation, f.	Gründung (von Niederlassungen), w.	fundatio
stichting, v.	foundation	édification, f.	Erbauung, w.	aedificatio
stichtingsacte, v.	charter of foundation	acte de fondation, m.	Gründungsakte, w.	actus conditus
stichtingsverhaal, o.	account of foundation	récit de fondation, m.	Gründungsbericht, m.	narratus,-us aedificationis
stigmata, mv.	stigma	stigmates, pl.	Wundmale, w.pl.	stigmata
stola, v., stool, v.	stola	étole, f.	Stola, w.	stola
stormvloed, m.	storm tide	grande marée, f.	Sturmflut, w.	
straalkapel, v.	radiating chapel	absidiole, f.	Nebenapside, w.	absis
straf, m.	punishment	punition, f.	Strafe, w.	poena
straf, v., goddelijke straf, v.	punishment	punition, f., châtement divin, m.	göttliche Strafe, w.	poena divina
stralenkrans (van monstrans), v.	rays	soleil (de l'ostensoire), m.	Sonnenmonstranz, w. (Strahlenmonstranz, w.)	
strek, m.(strekse steen)	stretcher face, stretching course	panneresse, f. (brique en panneresse)		
strengheid, v.	severity / rigour	sévérité, f.	Strenge, w.	severitas
strodak, o.	thatched roof	toit de chaume, m.	Rieddach, n.	stramenta tectura
stromatras, v.	pallet	paillasse, f.	Strohmatratze, w.	tomentum
stutten, schragen, steunen, o.	support	contrebutement, m.	abstützen	sustinere
subdiaken, m.	subdeacon	sous-diacre, m.	Subdiakon, m.	subdiaconus
subprior, m.	subprior	sous-prieur, m.	Subprior, m.	subprior
tafeldienaar, m.	refectorian	moine de service aux repas, m.	Mönch, der den Tafeldienst versieht, m.	monachus ad mensam
takel, m.	tackle	palan, m., chèvre, f.	Takel, s.	
tarwe, v.	wheat	blé, m., froment, m.	Weizen, m.	

N	E	F	D	L
tempelier, m.	knight templar	templier, m.	Templer, m.	Eques Templi
tendens, v.	tendency	tendance, f.	Tendenz, w.	nutus
tertiaris, m.(lid van derde orde o.)	tertiary	tierçaire (membre d'un tiers ordre), m.		
tiend, o.	tithe	dîme, f.	Zehent, m.	
tiendenschuur, v.	tithe barn	grange à dîmes, f.	Zehentscheune, w.	
timpaan, o.	tympan	tympan, m.	Tympanon, m., Giebelfeld, n.	tympanum
tin, o.	pewter	étain, m.	Zinn, n.	stannum
toediening van een sacrament, v.	administer the last sacraments	administration d'un sacrement, f.	Spendung eines Sakramentes, w.	administratio sacramenti
toegang, m.	entrance	accès, m.	Zugang, m.	aditus
toetreding, v.	joining	affiliation, f.	Eintritt, m.	affiliatio
toevoegsel, o.	supplement	ajout, m.	Hinzufügung, w.	additio
toewijding, v.	dedication	dévouement, m.	Hingabe, w.,	devotio
tongewelf, o.	barrel vault	voûte en berceau, f.	Tonnengewölbe, n.	
tonsuur, v.	tonsure	tonsure, f.	Tonsur, w.	tonsura
topgevel, m.	gable end	pignon, m.	Giebel, m.	fastigium
torenkruis, o.	ridge cross	croix de clocher, f.	Turmkreuz, n.	crux turris
torenspits, m.	spire	flèche, f., flèche du clocher, f.	Turmspitze, w.	culmen turris
torentje, o.	turret	clocheton, m.	Türmchen, n.	turris claxendis
traliewerk, o.	lattice-work	grillage, m., treillis, m.	Gitterwerk, n.	ahenei cancelli
transfiguratie, v.	transfiguration	transfiguration, f.	Verklärung, w.	transfiguratio
translatie, v.	translation	translation, f.	Überführung, w.	translatio
transsubstantiatie, v.	transsubstantiation	transsubstantiation, f.	Transsubstiation, w.	transsubstantiatio
trap, m.	stairs	escalier, m.	Treppe, w.	scala
trapgevel, m.	gable with corbeysteps	pignon à redans, m.	Treppengiebel, m.	
travée, v.	bay	travée, v.	Joch, n.	intertignium, trabea travee, v.
trede, v.	step	marche, f.	Stufe, w.	gradus
trekpaard, o.	draught horse	cheval de trait, m.	Zugpferd, s.	
triforium, o.	triforium	triforium, m.	Triforium, n.	triforium

N	E	F	D	L
trog, m. (voederbak, m., kneedbak, m.)	trough	auge, f., pétrin, m.	trog, m.	
troggegewelf, o.	trough vault	voûte en auge, f., voûte en arc de cloître, f.	Klostergewölbe, n..	fornix
troost, m.	comfort	consolation, f.	Trost, m.	consolatio
trouw, m.	faith	fidélité, f.	Treue, w.	fides, fidelitas
trouwing, m.	wedding ring	alliance, f.	Trauring, m.	anulus pronubus
tuighuis, o.	arsenal	arsenal, m.	Zeughaus, s.	
tuniek, v.	tunicle	tunique, f.	Tunika, w.	tunica
turf, v.	peat, turf	tourbe, f.	Torf, m.	
turfgraverij, v.	peat bog	tourbière, f.	Torfstich, m.	
tussenkomst, m., bemiddeling, v.	mediation	intercession, f.	Fürsprache, w.	intercessio
tussenpersoon, v., bemiddelaar, m.	mediator	médiateur, m.	Fürsprecher, m.	intercessor
tussenschot, o.	partition	cloison, f.	Schott, m., Mauer, w.	paries craticius, tabulatum
uitbreiding, v.	extension	expansion, f.	Verbreitung, w.	extensio
uitsluiting, v.	exclusion	exclusion, f. expulsion, f.	Ausschluss, m.	exclusio, expulsio
uitvaardiging, v.	issue	promulgation, f.	Verkündigung, w.	promulgatio
uitverkorene, m.	chosen one	élu, m.	Auserwählter, m.	electus
uurrooster, o.	timetable / schedule	horaire, m.	Stundenplan, m.	horarium
vagantenbroeder, m.	wandering scholar/goliard	clerc errant, m.	Vagus, m.	vagus
vagevuur, o.	purgatory	purgatoire, m.	Fegefeuer, n.	purgatorium
vakwerk, o.	timber framing	colombage, m.	Fachwerk, n.	
vasten, m.	lent	carême, m.	Fastenzeit, w.	quadragesimum
veen, o., turfveen, o.	peat moor	tourbe, f., terrain tourbier, m.	Torfmoor, s.	
veer (pen), v.	quill	plume, f.	Feder, w.	
veestapel, m.	stock	cheptel, m.	Vieh, s.	
veeteelt, m.	cattle breeding	élevage, m.	Zucht, w.	
veevoer, o.	pasture	fouirage, m.	Futter, s.	
vensteropening, v.	window opening / window gap	embrasure, f.	Laibung, w.	

N	E	F	D	L
vensterwerk, o.	fenestration	fenêtrage, m., croisie, f.	Fensterwerk, n.	luminaria
verandering van zeden, v.	change of values	conversion des mœurs, f.	Sittenwandel, m.	conversio morum
verbanning, v.	exile	exil, m.	Verbannung, w., Exil, n.	exilium
verering, v.	worship / devotion	vénération, f.	Verehrung, w.	veneratio
vergiffenis, v.	absolution	pardon, m.	Vergebung, w.	absolutio
verheerlijking, v.	glorification	glorification, f.	Verherrlichung, w.	glorificatio
verheffing, v., verhevenheid, v.	elevation	élévation, v.	Erhebung, w.	elevatio
verhoring (van een gebed), v.	to answer	exaucement d'une prière, m.	Erhörung (eines Gebetes), w.	exauditio
verkondiging (van de leer), v.	preaching	prédication (de la foi), f.	Verkündigung (des Glaubens), w.	praedicatio
verleiding, v.	temptation	tentation, f.	Versuchung, w.	temptatio
verluchting, v.	illumination	enluminure, f.	ausgemaltes Bild, n.	pictura
vernedering, v.	humiliation	humiliation, f., abaissement volontaire	Erniedrigung, w., Selbsterniedrigung, w.	humiliatio
vernieuwing (monastieke)(de)	monastic revival	renouveau monastique, m.	monastische Erneuerung, w.	renovatio
verpleger, m.	infirmarer	infirmier, m.	Krankenpfleger, m.	infirmarius
verrijzenis, v.	ressurrection	Résurrection, f.	Auferstehung, w.	Resurrectio
verspreiding van het geloof, v.	propagation of the faith	propagation de la foi, f.	Ausbreitung des Glaubens, w.	propagatio Fidei
vertaler, m.	translator	traducteur, m.	Übersetzer, m.	traductor
verval, o.	decline	déclin, m.	Verfall, m.	remissio
vervolging, v.	persecution	persécution, f.	Verfolgung, w.	persecutio
verwoesting, v., vernieling, v.	devastation / destruction	dévastation, f.	Verwüstung, w., Zerstörung, w.	devastatio
verzanding, v.	silting-up	ensablement, m.	Versandung, w.	arenarum congeries
vespers, mv.	vespers	vêpres, pl.	Vesper, w.	vesperae
vestigingsplaats, v.	seat	lieu d'implantation, m., emplacement, m.	Ort der Niederlassung, m., Ansiedlung, w.	
viering, f.	crossing	croisée, f.	Vierung, w.	lumen
vierkant, o.	square	carré, m.	Viereck, n.	quadrus, tetragonus

N	E	F	D	L
vigilieën, mv.	vigil	vigiles, pl.	Vigil, w.	vigiliae
visgraatverband, o.	herringbone(pattern)	appareil en épi, m., appareil en arête de poisson, m	Fischgrätenverband, m.	....areta
visitatie, v.	visitation	visitation, f.	Visitation, w.	visitatio
visitor, m.	visitor	visiteur, m.	Visitor, m.	visitor
visvijver, m.	fishpond	vivier, m.	Fischweiher, m.	
vlas, o.	flax	lin, m.	Flachs, m.	
vlechtwerk, o.	wattle	entrelacs, m. pl.	Flechtwerk, n.	....connexus
vleeskeuken, m.	meat kitchen	cuisine pour la préparation de la viande, f.	Fleischküche, w.	culina
vleugel, m.	wing	aile, f.	Flügel, m.	ala
vloer, v.	floor	sol, m., plancher, m., carrelage, m.	Boden, m.	solum
vloersteen, m.	floor-stone	carreau, m., dalle, f.	Bodenplatte, w.	scutula, pavementum
voeg, v.	joint	joint, m.	Fuge, w.	commisura
voegdikte, v.	width of joint	épaisseur du joint, f.	Fugenbreite, w.	coagmentum
voegwerk, o.	jointing	jointage, m., joints, pl.	Fugung, w.	nexus
voet, m. (lengtemaat)	foot	pied, m. (mesure)	Fuss, m.	pes
voetwassing, v.	feet-washing	lavement des pieds, m.	Fußwaschung, w.	
vogelkooi, v.	birdcage	volière, f., cage à oiseaux, f.	Vogelhaus, m	
volderij, v.	fulling-mill	foulerie, f.	Kelterhaus, s.	
volmolen, m.	fulling – mill	moulin à fouler, m.	Küferei, w.	
voogdij, v.	wardship	tutelle, f.	Aufsicht, w., Hoheit, w., Vormundschaft, w.	tutela
voorganger, m.	pastor	officiant, m.	Vorsteher, m.	celebrans
voorlezersgestoelte, o.	pulpit	siège du lecteur, m.	Lektorengestühl, n.	sedile lectoris, pulpitum
voorloper, m.	precursor	précurseur, m.	Vorläufer, m.	praecursor
voorportaal, o., zijportaal, o.	side-porch	portail central / latéral, m	Hauptportal, n.	Ianua (lateralis)
voorraadkamer, v.	storage room	cellier, m.	Vorratskammer, w.	cella
voorrecht, o.	privilege	privilège, m.	Vorrecht, n., Privileg, n.	privilegium
voorrecht, o.(kerkelijk -)	ecclesiastical prerogative	prérogative ecclésiastique, f.	kirchliches Vorrecht, n.	privilegium
voorschrift, o. (disciplinair)	instruction	prescription disciplinaire, o.	Disziplinarvorschrift, w.	praescriptio
Voorzienigheid, v. (goddelijke)	Providence	Providence, f. (divine)	göttliche Vorsehung, w.	Providentia

N	E	F	D	L
vrees, v., Godsvrees, m.	God-fearing	crainte, f., crainte de Dieu, f.	Gottesfurcht, w.	timor Dei
vrijgesteld van	exempt from	exempt (de)	befreit (von)	exemptus
vrijgevigheid, v.	generosity	générosité, f.	Großzügigkeit, w.	generositas
vrijstelling, v., dispensatie, v.	dispensation	dispensation, v.	Dispens, w.	dispensatio, exemptio
vroomheid, v., godsvrucht, v.	devoutness	piété, f.	Frömmigkeit, w.	pietas
vulmateriaal, o.	filling material	matériau de remplissage, m.	Füllmaterial, n.	materia solida
wagen, m.	waggon	char, m., chariot, m.,	Karren, m.	
wake, v.	wake	veille, m.	Wache, w.	vigilia
wand, m.	wall	paroi, m., pan de mur, m.	Wand, w.	paries
wandbetimmering, v.	panelling	lambris, m.	Täfelung, w.	opus intestinum
wapenschild, o.	coat of arms	armoiries, pl.	Wappen, n.	
wapenspreuk, v.	(heraldic) device	devise, f.	Wahlspruch, m.	sententia
wasplaats, v.	laundry	lavoir, m.	Wäscherei, w.	
wassing (rituele) v., vingerwassing, v.	ritual washing	ablution, f.	rituelle Waschung, w., Handwaschung, w.	ablutio
waterafvoer, m.	sewer	écoulement des eaux usées	Abfluss, m.	stillicidia, effluvium
waterhuishouding, v.	water management	économie hydraulique, f.	Wasserhaushalt, m.	
watermolen, m.	water mill	moulin à eau, m.	Wassermühle, w.	
waterput, m.	well	puits, m.	Brunnen, m.	puteus
waterrad, o.	water wheel	roue hydraulique, f.	Mühlrad, s.	
waterreservoir, o.	reservoir (cistern)	réservoir, m., citerne, f.	Zisterne, w.	
watertoevoer, m.	water supply	approvisionnement en eau, m.	Wasserzufuhr, w.	aquaeductus
wekdienaar, m.	weekly service	hebdomadier, m.	Wochendienst, m.	hebdomadarius
weesgegroot, o.	Hail Mary	Ave Marie, m.	Gegrüßet seist du, Maria (Ave Maria), n.	Ave Maria
werf, m.	(building)site (yard)	chantier, m.	Baustelle, w.	machina
werkplaats, v.	workshop	atelier, m.	Werkstatt, w.	
westkoor, o.	western apse	contre-abside, f.	Westchor, m.	
wierookbrander, m.	incense burner	cassolette, f.	Weihrauchgefäß, n.	batilus
wierookscheepje, o.	incense boat	navette à encens, f.	Weihrauchschiffchen, n.	navicula
wierookschepje, o.	incense spoon	cuiller à encens, f.	Weihrauchlöffel, m.	cochlear incensi
wierookvat, o.	censer	encensoir, m.	Weihrauchfass, n.	thuribulum
wijding, v. (gebouw)	dedication	consécration, f.	Wandlung, w.	consecratio

N	E	F	D	L
wijngaard, m.	vineyard	vignoble, m.	Weinberg, m.	
wijnteelt, m.	vine – growing	viticulture, f.	Weinbau, m.	
wijnvat, o.	wine cask	fût, m.	Weinfass, s.	
wijwaterkwast, m.	aspergillum	goupillon, m.	Weihwasserwedel, m.	aspergillum
wijwatervat	holy-water font	bénitier, m.		
wil, m. (goddelijke -)	divine will	volonté, f. (divine)	(göttlicher) Wille, m.	voluntas (divina)
windmolen, m.	windmill	moulin à vent, m.	Windmühle, w.	
windschoor, v.	wind beam	contrement, m.	Windfang, m.	foricula
Witte Donderdag	Maundy Thursday	Jeudi Saint	Gründonnerstag, m.	Feria in Coena Domini
witten	limewash	blanchir	bleichen	candefacere
witwerk, o.	whitewood work	parement blanc, m.	weisse Verkleidung, w.	frons candida
woestijnvader, m.	desert father	père du désert, m.	Wüstenvater, m.	eremita
wol, m.	wool	laine, f.	Wolle, w.	
woonhuis, o.	house	maison, f.	Wohnhaus, s.	
woord van God, o.	God's Word	parole de Dieu, f.	Wort Gottes, n.	verbum Dei
zadeldak, o.	saddle roof	toit en bâtière, m.	Satteldach, n.	fastigium
zadelmakerij, v.	saddlery	sellerie, f.	Sattlerei, w.	
zagerij, v.	sawmill	scierie, f.	Sägerei, w.	
zalige, m.	blessed	bienheureux, m.	Seliger, m.	beatus
zaligverklaring, v.	beatification	béatification, f.	Seligsprechung, w.	beatificatio
zalving, v.	anointment	onction, f.	Salbung, w.	unctio
zalvingspotje voor zieken, o.	ointment jar	ampoule à l'huile des malades	Gefäß für das Chrisam, n.	ampulla olei chrismatis
zalvingspotje, o.	ointment jar	ampoule contenant l'huile sainte, f.	Gefäß für das heilige Öl, n.	ampulla olei
zandsteen, m.	sandstone	grès, m.	Sandstein, m.	gressius
zegening, v.	blessing	bénédition, v.	Segen, m., Segnung, w.	benedictio
zeis, v.	scythe	faux, f.	Sense, w.	
zelfverloochening, v., zelfvernedering	self-denial/self-renunciation	abnégation, f., abaissement	Selbstverleugnung, w., Selbsterniedrigung, w.	abnegatio
ziel, v.	soul	âme, f.	Seele, w.	anima
zijbeuk, v.	(side)aisle	nef latérale, f., bas-côté, m.	Seitenschiff, n..	navis lateralis
zijgevel, m.	side(walk)	façade latérale, f.	Seitengiebel, m.	frons lateralis
zijingang, m.	side-entrance	entrée latérale, f.	Seiteneingang, m.	Aditus lateralis

N	E	F	D	L
zijkapel, v.	side chapel	chapelle latérale, f.	Seitenkapelle, w.	cappella lateralis
zilver, o. (verguld -)	silver(-plating)	argent, m. (- vermeil)	Silber, w., versilbert, silbern	argentum
zoektocht, v.	search (for)	quête, f.	Streben, n., Suchen, n.	vestigatio
zondaar, m., zondares, v.	sinner	pécheur, m., pécheresse, f.	Sünder, m., Sünderin, w.	peccator, peccatrix
zonde, v. (dagelijkse -, dood-)	(minor - mortal) sin	péché, m. (- véniel, - mortel)	Sünde, w. (lässliche Sünde, Todsünde)	peccatum
zoutkist, v.	salting tub	saloir, m.	Pökelfass, s..	
zuil, m.	pillar	colonne, f.	Säule, w.	
zuivering, v.	purification	purification, f.	Reinigung, w.	purificatio
zwakheid, f.	weakness	faiblesse, f.	Schwachheit, w.	infirmetas
zweep, v.	whip	fouet, m.	Peitsche, w.	flagellum
zwijgplicht, v.	oath of secrecy	voeu de silence, m.	Schweigepflicht, w.	silentii votum

